

Ny daginstitution Hedensted

Notat 2021

Indhold

Indledning	3
Behovsbeskrivelse	4
Børnegrupperne i en ny institution i Hedensted	4
Rammerne for en ny institution i Hedensted	4
Placering	4
Scenarie 1: Nedrivning og opbygning af Valenciavej/Lunavej (score 46)	5
Scenarie 2: Nær HedenstedCenteret - Årupvej (score 64)	7
Scenarie 3: Lille Dalby (score 40)	8
Scenarie 4: Sydligdel af Stjernevejdistriktet ved ringvejen (score 51)	10
Sammenfatning	11
Etableringen af en ny institution	11
Den videre proces	12



Indledning

Udvalget for læring behandlede på mødet i marts 2020, sag vedrørende ny daginstitution i Hedensted/Løsning. På baggrund af tal fra ventelister, forventet tilflytning og kapacitet i den nuværende institutionsmasse, er der behov for en ny institution i Løsning-Hedensted området i løbet af få år. Med vedtagelsen af budget 2021 besluttede byrådet at afsætte 24,5mio. til en ny institution i Hedensted.

Der forventes at være et større behov for daginstitutionspladser end beregnet tilbage i 2017. I 2017 blev lavet en analyse (bilag), som med udgangspunkt i nye udstykninger i Hedensted viste, at der i løbet af kort tid måtte forventes behov for yderligere vuggestuepladser. Samtidig viste analysen, at der måtte forventes at gå en del år, før der ville blive behov for flere børnehavepladser. Analysen fra 2017 estimerede med opførelsen af 71 boliger i 2020 i Hedenstedområdet. I 2020 er det faktiske salg af byggegrunde i Lille Dalby på hele 72 stk.

Den nyopførte daginstitution – Lille Dalby er fyldt op og har flyttet administrationen i en pavillon for at imødekomme behovet for flere vuggestuepladser. Samtidig har der vist sig en forskydning i den tidligere prognose, hvor der i dag er et større behov for børnehavepladser. Børnetallet for 0 – 2 årige er faldende fra 2017 – 2028 i både Hedensted distrikt og Stjernevejdistriktet, mens børnetallet for 3 – 5 årige er stigende fra 2017 – 2028 i begge distrikter.

Tabel 1: Aktuell børnetalsprognose for distrikt Hedensted

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0 – 2 årige	197	212	219	201	196	200	194	202	200	200	201	194
3 – 5 årige	244	227	228	230	251	252	242	230	245	233	241	259

*2017-2021 er baseret på faktiske tal, mens 2022-2026 er forventet antal børn. Alle år bygger på tal fra 1. januar.

Tabel 2. Aktuell børnetalsprognose for distrikt Stjernevejen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0 – 2 årige	99	88	80	98	114	102	94	95	98	89	83	82
3 – 5 årige	95	105	109	115	104	109	118	124	112	113	113	114

*2017-2021 er baseret på faktiske tal, mens 2022-2026 er forventet antal børn. Alle år bygger på tal fra 1. januar.

Ud over et stigende antal børnehavebørn, er der aktuelt en udfordring i en u hensigtsmæssig bevægelse, hvor flere børn fra Stjernevejskolens distrikt går i daginstitution i Hedensted skoledistrikt. Med en fyldt daginstitution i Lille Dalby, som afføder elever til Hedensted Skole, er der udsigter til, at kapaciteten på Hedensted Skole bliver presset de kommende år. Ændringerne i skoledistriktsgrænsen mellem Stjernevejskolen og Hedensted Skole, hvor arealet syd for jernbanen fra skoleåret 2022/23 tilhører stjernevejsdistriktet, skal imødekomme udfordringen. Men en ny institution skal også tænkes ind i en helhedsplan for byudviklingen i Hedenstedområdet.

Der er behov for en bevægelse, hvor vi undgår, at børn fra stjernevejsdistriktet optager pladser på Hedensted Skole, pga. de har gået i børnehaven i Hedensteddistriktet. Et kort over hvor børnene fra de forskellige institutioner bor (internt bilag) viser, at hele 69 børn, som bor i stjernevejsdistriktet, går i daginstitution i hedensteddistriktet. Modsat går kun 6 børn fra hedensteddistriktet i daginstitution i stjernevejsdistriktet. Der er således i dag en ubalance mellem de to distrikter. Dette tydeliggør behovet for en attraktiv daginstitution, som afføder et naturligt skolevalg til Stjernevejskolen.

Behovsbeskrivelse

Børnegrupperne i en ny institution i Hedensted

Alt i alt er der behov for en ny institution til ca. 140 børn. Med minimum 10 m² pr. barn er der behov for en institution på 1.400 m².

Som belyst indledningsvis er et behov for flere daginstitutionspladser i Hedenstedområdet. Med de nuværende forældres børn i lokalområdet, samt tilvækst og bosætning af børnefamilier i takt med stigende salg af nye udstyknings, forventes en vækst frem til 2025 at skabe et behov for institutionspladser til ca. 80 børn med bopæl i den sydlige del af Stjernevejsdistriktet.

Derudover har ejendomsanalysen ifm. kloger m² vist, at daginstitutionen på Lunavej ikke fungerer optimalt, og bygningsmæssigt ikke er i god stand. Lunavej huser det skærmede tilbud Minigrupperne, som aktuelt er 40 børn med særlige behov. Der skal derfor i en ny institution være plads til denne skærmede børnegruppe. Samtidig har vi i Hedensted Kommune erfaret, at børn fra minigrupperne har behov for særlige specialpædagogiske rammer i overgangen fra børnehave til skole. Opførelsen af en ny institution vil gøre det relevant at fastholde børn med særlige behov i en rullende indskolingsafdeling med plads til 20 børn i indskolingsalderen.

Rammerne for en ny institution i Hedensted

I etableringen af en ny institution skal der være fokus på pædagogiske rammer, som støtter arbejdet med børnegruppen. Eksempelvis skal der være mulighed for observation, sanserum m.m. Yderligere skal tværfaglig kapacitet indtænkes, så bygningen rummer mødelokaler til videokonference og lignende til at understøtte arbejdet med børnegruppen. Bygningen skal lægge op til at et skabe bygningsfællesskab, hvor PPR og andre understøttende fagligheder kan være tæt på børnegruppen.

I organiseringen af projektet skal et byggeudvalg i samarbejde med en arkitekt arbejde med at sikre de pædagogiske rammer i en ny institution.

Placering

For at kvalificere beslutningen om, hvor en ny institution skal placeres, opstilles fire scenarier for fire forskellige placeringer. Kommunen ejer jorden ved tre af scenarierne. Det fjerde scenarie er ikke en fast placering, da kommune ikke ejer jord i dette område. Dette scenarie skal forsøge at tilgodese bekymringerne ved de andre scenarier. Hver placering vurderes ud fra parametre:

1. Er placeringen hensigtsmæssig ift. senere skolevalg

Prognoser viser, at kapaciteten på Hedensted Skole kan blive presset de kommende år, mens der på Stjernevejskolen er plads til flere elever. I forlængelse af kloger m² er der fokus på at anvende den eksisterende bygningsmasse klogere. Derfor er der et ønske om, at placeringen af en ny institution skal afføde et naturligt skolevalg til Stjernevejskolen.

2. Bidrager placeringen til et nærhedsprincip

En ny institution skal bidrage til lokalområdet, så børn i nærheden får et fællesskab i og uden for institutionen. Med nærhedsprincippet søges kortest mulig afstand mellem børnenes bopæl og institutionen. Samtidig skal der tages højde for, at institutionen ikke placeres så langt fra børnenes bopæl, at forældrene vælger anden institution, hvormed kapacitetsudfordringerne i disse videreføres.

3. Ejer kommunen jorden (lokalplanen)

Det vil være en lettere beslutning og en fordel økonomisk, hvis kommunen ejer jorden i forvejen. Samtidig er der større sandsynlighed for at etablere en ny institution inden for tidsrammen. Vi undgår modstand fra en evt. nuværende grundejer.

4. Er placeringen hensigtsmæssig ift. håndtering af vand?

Der er tidligere erfaring med, at hindringer som grundvand og overfladevand udfordrer byggeriet. Vand kan blive en uforudsigelig udgift og udfordre tidsplanen. Placeringens muligheder for håndtering af vand er derfor afgørende.

5. Er der god adgangsvej, når forældre skal hente og bringe

Flere og flere forældre afleverer og henter børnene i bil. En ny institution skal derfor være let tilgængelig i bil. Det omhandler både vejene til og fra institutionen, muligheden for gode parkeringsforhold, samt ikke at skabe et trafikknudepunkt.

6. Er der eksisterende adgang for gående og cykelister

Det er af betydning, at børn og familier kan færdes sikkert til og fra institutionen. Det er derfor afgørende at tage i betragtning, om der er eksisterende fortove og cykelstier i området, om det er muligt at etablere, samt omkostningerne forbundet hermed.

7. Bidrager placeringen til en særlige profil for børnehaven

Samtidens børnefamilier er ikke blot interesseret i at få deres børn passet, men institutioner med særlige profiler er attraktive. Derfor skal placeringen af en ny institution understøtte mulighederne for en interessant profil som evt. natur-, innovations- eller idrætsbørnehave.

8. Understøtter placeringen pendlermønsteret i Hedensted

Hedensted er en attraktiv by for familier, hvor forældre pendler til og fra arbejde. For at understøtte tidens tendenser er det afgørende, at en ny institution er attraktiv for forældre, der kører ind og ud af byen.

Scenarie 1: Nedrivning og opbygning af Valenciavej/Lunavej (score 46)



Vurderingsparametre	Bemærkninger	Score (0 – 10)
1. Er placeringen hensigtsmæssig ift. senere skolevalg	Placeringen er hensigtsmæssig, da den er i Stjernevejskolens distrikt	10
2. Bidrager placeringen til et nærhedsprincip	Placeringen er mindre hensigtsmæssig, da den får sværere ved at tiltrække børn fra den sydlige del af stjernevejsdistriktet, som på nuvæ-	3

	rende tidspunkt søger til institutioner i hedensteddistriktet.	
3. Ejer kommunen jorden	Kommunen ejer jorden. Eksisterende lokalplan kan anvendes. Det skal bemærkes, at størstedelen af bygning og areal er udlejet til den private børnehave Solsikken. Hvis Solsikken ikke kan videreføres, medfører det yderligere kapacitetsbehov.	3
4. Er placeringen hensigtsmæssig ift. håndtering af vand?	Kloaknettet er belastet, og overfaldevand skal derfor håndteres på overfladen og på egen matrikel. Pladsmangel kan være en udfordring.	5
5. Er der god adgangsvej, når forældre skal hente og bringe	Placeringen er mindre hensigtsmæssig, da der på nogle tidspunkter af dagen vil være pres på trafikken. Det skal bemærkes, at eksisterende parkeringsforhold vil skulle udvides.	6
6. Er der eksisterende adgang for gående og cyklister	Placeringen er hensigtsmæssig, da der er eksisterende adgang for gående og cyklister. Det skal bemærkes, at for børn i den sydlige del af distriktet, skal der etableres cykelstier.	9
7. Bidrager placeringen til en særlige profil for børnehaven	Placeringen er mindre hensigtsmæssig, da den ikke i lige så høj grad, som de andre placeringer, bidrager til en særlig profil.	7
8. Understøtter placeringen til pendlermønstret i Hedensted	Placeringen er uhensigtsmæssig, da det er besværligt for pendler forældre at skulle ind gennem villakvarterer.	3

Mulighederne i denne placering er, at den ligger tæt på skolen, og der er sikker trafik i området.

Udfordringen er dog, at der er en privat børnehave på grunden, som vil skulle genhuses. Lukker den private børnehave som følge af genhusning, vil det medføre et yderligere kapacitetsbehov, som ikke er medregnet i den nuværende beskrivelse af behovet for den nye institution. Samtidig er placeringen ikke hensigtsmæssig for pendlerforældre og familier bosiddende i den sydlige del af Stjernevejdistriktet.

Vælges denne placering skal nedenstående procesplan og ansøgning om ekstra anlæg justeres, da det vil være mere tidskrævende og omkostningstungt at rive eksisterende bygning ned og genhuse privatbørnehaven.

Scenarie 2: Nær HedenstedCenteret - Årupvej (score 64)



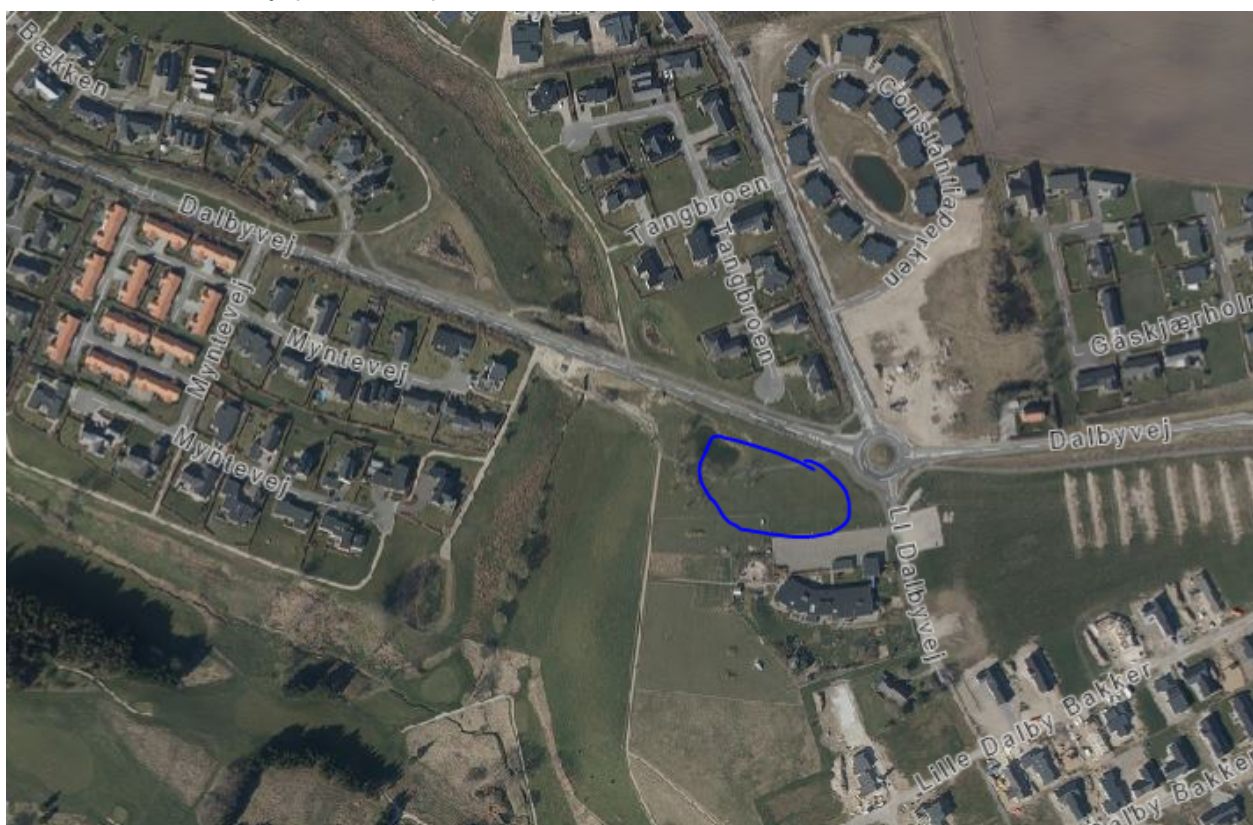
Vurderingsparametre	Bemærkninger	Score (0 – 10)
1. Er placeringen hensigtsmæssig ift. senere skolevalg	Placeringen er hensigtsmæssig, da den er i Stjernevejskolens distrikt.	10
2. Bidrager placeringen til et nærhedsprincip	Placeringen er mindre hensigtsmæssig, da den får sværere ved at tiltrække børn fra den sydlige del af stjernevejsdistriktet, som på nuværende tidspunkt søger til institutioner i hedensteddistriktet. Dog lægger placeringen op til at tiltrække børn, hvis forældre pendler.	3
3. Ejer kommunen jorden	Kommunen ejer jorder. Der er lavet omfattende lokalplaner for området, hvori en ny institution ikke indgår, og der skal derfor laves en ny.	8
4. Er placeringen hensigtsmæssig ift. håndtering af vand?	Det kan være en udfordring med højtstående grundvand og risiko for oversvømmelse af kloaknettet. Men placeringen er hensigtsmæssig, da der er gode forhold til at håndtere disse udfordringer.	8
5. Er der god adgangsvej, når forældre skal hente og bringe	Placeringen er hensigtsmæssig, da det er lige til at etablere indkørsel og gode parkeringsforhold.	9
6. Er der eksisterende adgang for gående og cykelister	Placeringen er hensigtsmæssig, da der er eksisterende adgang for gående og cykelister. Det skal bemærkes, at der kan være behov for at etablere flere cykelstier i området.	6

7. Bidrager placeringen til en særlige profil for børnehaven	Placeringen er hensigtsmæssig, da den bidrager til at skabe en profil, som gør brug af omkringliggende idrætsfaciliteter eller natur.	10
8. Understøtter placeringen til pendlermønsteret i Hedensted	Placeringen er hensigtsmæssig, da den er på en strækning, som leder ud mod den Østjyske motorvej.	10

Mulighederne ved denne placering er, at den i højgrad understøtter pendlermønsteret i Hedensted. Samtidig muliggør placeringen en særlig profil, der kan kombinere natur og idræt idet placeringen er mellem Hedenstedcenteret og Hedensted søerne.

Udfordringen er, at der er et behov for, at børn fra den sydlige del af stjernevejdistrktet vælger den nye institution frem for at optage pladser i institutionerne i hedensteddistriktet. Pendler forældre ikke ud ad byen, kan det være mere attraktivt at vælge en institution i gåafstand.

Scenarie 3: Lille Dalby (score 40)



Vurderingsparametre	Bemærkninger	Score (0 – 10)
1. Er placeringen hensigtsmæssig ift. senere skolevalg	Placeringen er uhensigtsmæssig, da den er i Hedensted Skoledistrikt, og vil bidrage til et øget pres på skolens kapacitet.	0
2. Bidrager den til et nærhedsprincip	Placeringen er uhensigtsmæssig, da den ikke bidrager til et nærhedsprincip ved, at flere børn forskellige steder fra søger institutionen.	2
3. Ejer kommunen jorden	Kommunen ejer jorden. Kommunen ejer et begrænset areal. Eksisterende lokalplan kan anvendes.	8

4. Er placeringen hensigtsmæssig ift. håndtering af vand?	Det kan være en udfordring med højtstående grundvand og risiko for oversvømmelse af kloaknettet. Eksisterende regnvandsbassin kan udvides, men pladsmangel er en udfordring.	5
5. Er der god adgangsvej, når forældre skal hente og bringe	Placeringen er hensigtsmæssig, da eksisterende indkørsel kan anvendes. Det skal bemærkes, at eksisterende parkeringsforhold skal udvides.	9
6. Er der eksisterende adgang for gående og cykelister	Placeringen er hensigtsmæssig, da der er eksisterende adgang for gående og cykelister.	7
7. Bidrager placeringen til en særlige profil for børnehaven	Placeringen er hensigtsmæssig, da den bidrager til at skabe en profil, som gør brug af omkringliggende naturområder.	9
8. Understøtter placeringen til pendlermønstret i Hedensted	Placeringen er ikke hensigtsmæssig, da den ligger modsat den Østjyske motorvej, og pendlerforældre skal derfor ikke den vej ud af byen.	0

Muligheden ved denne placering er, at det er et attraktivt område, som er i vækst.

Udfordringerne er dog, at det areal, som kommunen ejer, ikke er stort nok til det behov, der er for den nye institution. Placeringen understøtter ikke pendlermønstret i Hedensted. Samtidig vil en ny institution på denne placering blot øge den grundlæggende udfordring, der er i, at børn fra stjernevejsdistriktet optager pladser i institutionerne i hedensteddistriktet.

Scenarie 4: Sydligdel af Stjernevejdistriktet ved ringvejen (score 51)

Denne placering skal tilgodese de udfordringer, som er ved de tre andre placeringer. Placeringen skal i særlig grad understøtte pendlermønsteret i Hedensted. Samtidig skal placeringen være attraktiv for familier i den sydlige del af stjernevejsdistriktet, da vi gerne vil skabe en bevægelse, hvor denne børnegruppe i mindre grad søger til institutionerne i Hedensteddistriktet. En sådan placering ejer kommunen ikke, og en mulighed er derfor at opkøbe jord et sted ved den sydlige del af Vestre Ringvej.



Vurderingsparametre	Bemærkninger	Score (0 – 10)
1. Er placeringen hensigtsmæssig ift. senere skolevalg	Placeringen er hensigtsmæssig, da den er i Stjernevejskolens distrikt.	10
2. Bidrager placeringen til et nærhedsprincip	Placeringen er hensigtsmæssig, da den bidrager til nærhedsprincippet ved at forbinde det nuværende stjernevejsdistrikt med den sydlige del, som tilføjes distriktet.	10
3. Ejer kommunen jorden	Kommunen ejer ikke jorden i dette område. Der skal udarbejdes en lokalplan for området.	0
4. Er placeringen hensigtsmæssig ift. håndtering af vand?	Det kan være en udfordring med højtstående grundvand og risiko for oversvømmelse af kloaknettet og åer. Der skal være plads til håndteringen af vand.	5
5. Er der god adgangsvej, når forældre skal hente og bringe	Denne placering er uhensigtsmæssig da det ikke er ideelt at etablere ind og udkørsel til Vestre Ringvej. Vej og trafik fraråder denne placering, da der er ønske om en høj fremkommelighed på denne vej.	3

6. Er der eksisterende adgang for gående og cyklister	Det skal bemærkes, at der skal etableres cykelstier i området.	4
7. Bidrager placeringen til en særlige profil for børnehaven	Placeringen er hensigtsmæssig, da den bidrager til at skabe en profil, som gør brug af omkringliggende naturområder.	9
8. Understøtter placeringen pendlermønstret i Hedensted	Placeringen er hensigtsmæssig, da den er på en strækning, som leder ud mod den Østjyske motorvej.	10

Udfordringerne ved denne placering er, at kommunen ikke ejer jord i dette område. Da det ikke er ønskværdigt med indkørsel fra Vestre Ringvej, er en løsning at lave indkørsel fra Årupvej. I så fald tilgodeser placeringen ikke længere behovet for at koble det nuværende stjernevejsdistrikt med den sydlige del af distriktet. Det er samtidig en mere omkostningstung placering, da jord skal opkøbes, nye vej og cykelstier skal etableres.

Sammenfatning

Vurderingen af de fire forskellige placeringer viser, at scenarie 2 – Årupvej nær Hedensted Centret scorer højest på de valgte parametre. Placeringen scorer højt på, at den er i Stjernevejskolens distrikt, kommunen ejer jorden og det er en stor grund, hvor der er plads til håndtering af vand, samtidig med at adgangsvejene er rigtig gode. De helt store fordele ved denne placering er for det første, at en institution ved Årupvej understøtter pendlermønstret i Hedensted. For det andet giver denne placering en unik mulighed for at skabe en institution med en særlig profil, der kombinerer sundhed og natur. Med gåafstand til hedenstedsøerne og idrætsfaciliteterne i Hedensted Centret kan en ny institution skabe en profil, som ikke er set i Hedensted Kommune.

Udfordringen ved scenarie 2 er, at placeringen er langt fra den sydlige del af stjernevejsdistriktet, hvor børnegruppen på nuværende tidspunkt søger til institutioner i hedensteddistriktet. Det er netop denne børnegruppe, vi gerne vil påvirke til en anden bevægelse. Med den særlige profil og en placering, som understøtter pendlermønstret, skal en ny institution på Årupvej også kunne tiltrække børn fra den sydlige del af distriktet.

En anden udfordring er, at placeringen ikke fuldt ud tilgodeser stigningen i udstykninger ved Lille Dalby. En ny institution ved Årupvej skal være med til at sikre plads på Hedensted Skole til børnene fra Lille Dalby. Stigningen i salg af grunde nær Lille Dalby vil dog presse institutionen, hvor administrationen på nuværende tidspunkt er i en pavillon. Sammen med placeringen af en ny institution anbefales en permanentgørelse af en administrativ tilbygning i Lille Dalby. Afvikling af den midlertidige pavillon, samt etablering af tilbygning på ca. 120 m² med kontorer, mødelokaler og personalerum vil her være påkrævet.

Etableringen af en ny institution

Beregningen af anlægssummen tager udgangspunkt i etablering af en ny institution på 1.400 m² på en 12.000 m² grund. Institutionen skal skabe plads til i alt 140 børn og 59 personaler. I institutionen etableres mødelokaler, som kan bruges af stedets personale, men også af andre som PPR, sundhedsplejen m.fl. I beregningen indgår p-plads, to legepladser og penge til byggemodning. Alt i alt beløber anlægssummen sig til 36 mio. kr.

Det skærmede tilbud – minigrupperne, som aktuelt er 40 børn, og en indskolingsafdeling med plads til 20 børn i indskolingsalderen var ikke inkluderet i den nye institution, da der i 2021 blev reserveret midler til projektet. Det er dog afgørende, at minigrupperne flytter med i den nye institution, da Lunavej ikke er i god stand.

I og med minigrupperne fra Lunavej flytter med i den nye institution, kan grunden på Lunavej sælges. En mægler har vurderet arealet til 14,2 mio. kr., hvis lokalplanen for området ændres, så der kan udstykkes boliger.

Anlægssummen for Lille Dalby til afvikling af midlertidig pavillon, samt etablering af tilbygning på ca. 120 m² med kontorer, mødelokaler og personalerum forventes at beløbe sig til 2,9 mio. kr.

Den videre proces

Efter udvalgs og byrådsbehandling af placeringen kan Plan & Udvikling starte arbejdet med ændring af Lokalplanen. Arbejdet med lokalplanen forventes at tage et år. Sideløbende udarbejdet et byggeudvalg, i samarbejde med bygherrerådgiver og arkitekt et forslag og projektering af bygningen. Herved kan udbudsmaterialet være klar til, at byggeriet udbydes, når lokalplanen er vedtaget. Det forventes, at byggemodning og udførelsen af byggeriet kan forløbe fra september 2022 til september 2023.